

ข้อมูลทั่วไปปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล นางนาฏศิลป์ เชื้องที ชื่อเล่น
 ว.ด.ป เกิด ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ เพศ หญิง อายุ ๖๓ ปี
 จบการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
 ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๓ หมู่ที่ ๑๔ บ้านหนองจันทน์ ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
 ชื่อบิดา นายล้งผูทา ชื่อมารดา นางบุญเทียมผูทา
 ปัจจุบันประกอบอาชีพ เย็บผ้า
 มีความสามารถด้าน ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ (ตัดเย็บเสื้อผ้า)

๒. เป็นปราชญ์ชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- () อาหารและโภชนาการ () ศาสนาและพิธีกรรม
 () เกษตรกรรมและการทำมาหากิน () ภาษาและวรรณกรรม
 (☒) ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ () ศิลปะการแสดงดนตรี
 () ประวัติศาสตร์และโบราณคดี () กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
 () การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

มีความชื่นชอบในการออกแบบ ตัดเย็บ เสื้อผ้า และเพื่อหารายได้เสริมเลี้ยงดูครอบครัว

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

ศึกษาวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า โดยเริ่มต้นจากความชื่นชอบ และเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการซ่อมแซมเสื้อผ้าในครัวเรือน จนทำให้มีฝีมือด้านการตัดเย็บ จึงลงทุนซื้อเครื่องจักรเย็บผ้ามาประกอบอาชีพเสริมเป็นช่างซ่อมแซมเสื้อผ้าของหมู่บ้าน จนเกิดความคล่องแคล่ว พัฒนาฝีมือ ออกแบบ ตัดเย็บผ้าไทย เป็นชุดที่สวยงามได้รับความนิยมจากคนในตำบลเป็นอย่างมาก

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

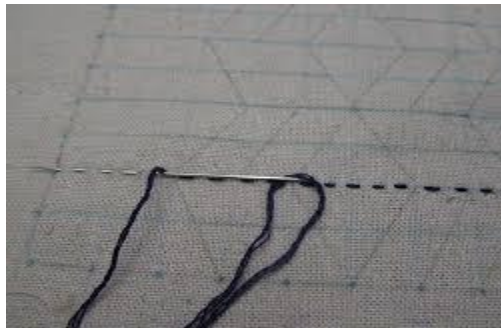
เป็นภูมิปัญญาด้านศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ (การตัดเย็บผ้า) โดยใช้เครื่องจักรเย็บผ้า และมีวิธีการพื้นฐานในการเย็บ ดังนี้

การเนา เป็นการเย็บผ้าด้วยมือให้ติดกันชั่วคราวเพื่อการเย็บถาวรหรือการสอยเช่นการเนาตะเข็บการเนาชายเสื้อและชายกระโปรงเนากระเป๋าทัดกับตัวเสื้อเป็นต้นการเนาหลายชนิดแต่ละชนิดมีประโยชน์และการใช้งานแตกต่างกันการเนาส่วนใหญ่ทำจากขวาไปซ้ายเพราะคนทั่วไปถนัดขวา

การเนาเท่ากัน คือ การเย็บด้วยมือที่ช่วยยึดผ้า ๒ ชั้นหรือมากกว่าให้ติดกัน มีความถี่ห่างของฝีเข็มเสมอกันทั้งด้านบนและด้านล่าง ฝีเข็มห่างประมาณ ๑/๔ ถึง ๑/๒ นิ้ว ซึ่งถ้าเนาห่างกว่านี้จะไม่สามารถบังคับผ้าทั้ง ๒ ชั้นให้อยู่คงที่ได้ การเนาเท่ากันเหมาะสำหรับเนาตะเข็บ ก่อนเย็บเนาชายเสื้อและชายกระโปรงก่อนสอย เป็นต้น

การเนาไม่เท่ากัน เป็นการเนาที่มีความถี่ห่างของฝีเข็มสลับกันฝีเข็มถี่อยู่ด้านบนฝีเข็มห่างอยู่ด้านล่างเป็นการเนาที่ช่วยยึดผ้าให้ติดกันแน่นกว่าการเนาเท่ากันการเนาชนิดนี้ใช้เป็นแนวในการเย็บจักรได้ดีหรือใช้เนาเพื่อลองตัวเสื้อหรือกระโปรงเป็นต้น

การดัน เป็นการเย็บด้วยมือที่ใช้แทนการเย็บด้วยจักรมีความทนทานมาก การดันที่นิยมทั่วไปมี ดังนี้

การดันตะลุย วิธีทำคล้ายการเนาเป็นการเย็บผ้า ๒ ชั้นให้ติดกันอย่างถาวรโดยแทงเข็มขึ้นและลงให้ฝีเข็มถี่ที่สุดใช้เย็บทั่วไปทำแนวรูปตะเข็บ เป็นต้น

การดันถอยหลัง เป็นการเย็บผ้า๒ชนิดให้ติดกันโดยแทงเข็มขึ้นและย้อนกลับไปแทงเข็มด้านหลังให้มีเข็มมีความยาวเพียง?ของฝีเข็มแรงแทงเข็มลงแล้วดึงด้ายขึ้นทำเช่นนี้ไปจนสิ้นสุดตะเข็บตะเข็บชนิดนี้มีความทนทานมากด้านหน้าจะมีลักษณะฝีเข็มเหมือนการเย็บด้วยจักรส่วนด้านหลังด้ายเย็บซ้อนกันแน่นเหมาะสำหรับเย็บผ้าโดยทั่วไปที่ต้องการความทนทาน

การสอย เป็นการเย็บด้วยมือที่มองเห็นรอยเย็บทางด้านนอกน้อยที่สุดนิยมใช้สอยชายเสื้อชายกระโปรงชายขา กางเกงหรือชายผ้าอื่น ๆ ที่ต้องการความสวยงามประณีตการสอยมีหลายชนิดที่นิยมใช้ทั่วไป มีดังนี้

การสอยซ่อนด้าย เป็นการสอยที่มองเห็นเส้นด้ายเย็บเพียงเล็กน้อย โดยแทงเข็มให้เข็มสอดในพับบของผ้าให้กว้างช่วงละประมาณ ๑ เซนติเมตร ก่อนแทงเข็มออกสะกิดเส้นด้ายจากผ้าชั้นล่างประมาณ ๑

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

ผ้าไทยชนิดต่างๆ จักร ด้าย เข็ม แบบเสื้อ กระดุม กระดาดสร้างแบบเสื้อ กรรไกร ไม้บรรทัด ฯลฯ

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

๑. การบอกเล่า บรรยาย ด้วยวาจา

เป็นวิธีการที่ผู้ถ่ายทอดเป็นฝ่ายบอกเล่า อธิบาย หรือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สั่งสมของตนให้แก่ผู้รับการถ่ายทอดในรูปของคำพูด โดยผู้ถ่ายทอดจะต้องเป็นฝ่ายเตรียมเนื้อหาที่จะพูด วิธีนี้ผู้ถ่ายทอดจะมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ให้ความรู้ ส่วนผู้รับการถ่ายทอดจะเป็นผู้รับฟังและจดจำความรู้หรือบันทึกสาระสำคัญต่าง ๆ ที่ได้รับฟังตามไปด้วย

๒. การสาธิต

เป็นวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่ผู้ถ่ายทอดแสดงหรือกระทำพร้อมกับการบอกหรือ อธิบายเพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดได้ประสบการณ์ตรงในเชิงรูปธรรม ซึ่งจะทำให้เข้าใจวิธีการ ขั้นตอน และสามารถปฏิบัติได้ การสาธิตที่นิยมใช้ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา คือ การสาธิตวิธีการและการสาธิตประกอบการบรรยาย

๓. การปฏิบัติจริง

เป็นวิธีการถ่ายทอดที่ผู้รับการถ่ายทอดลงมือกระทำจริงในสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริง โดยผู้ถ่ายทอดเป็นผู้คอยแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอน และได้ผลงานตามที่ต้องการด้วยวิธีการนี้ผู้รับการถ่ายทอดจะได้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ไปทีละเล็กละน้อย

๖. รางวัลที่เคยได้รับ

-

๗. ต้องการความช่วยเหลือในด้าน

- งบประมาณในการซื้ออุปกรณ์

ลงชื่อ นางบาน้อย พรธนา ผู้สำรวจข้อมูล

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหนองจันทน์ หมู่ที่ ๑๔